

EU-regler, der på den måde kan tænkes at afløse Schengenregler, navnlig ligge inden for området retlige og indre anliggender (EU's 3. søjle).

Da Island og Norge ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, er det i Schengenlandenes samarbejdsaftale med de to lande blandt andet bestemt, at Island og Norge beslutter, om de kan acceptere regler inden for EU-retten, der på denne måde skal afløse regler i Schengenkonventionen.

Der er således i samarbejdsaftalen med Norge og Island lagt op til, at de to lande også - på samme måde som Danmark, Finland og Sverige - skal deltage fuldt ud i det praktiske Schengensamarbejde på områder, der fremover eventuelt måtte blive afløst af EU-regler.

Skulle der til trods for dette opstå den situation, at Island og/eller Norge ikke ville være i stand til at acceptere sådanne EU-regler, er det efter sagens natur ikke muligt at angive konsekvenserne for den nordiske pasunion, idet de nordiske landes stillingtagen hertil i så fald måtte afhænge af de på det tidspunkt foreliggende omstændigheder.

(Folketingets forhandlinger 1996-97 side 2985)

Spørgsmål nr. S 438 til justitsministeren af Keld Albrechtsen (EL)

Spørgsmål (11/11-97):

Kan statsministeren forklare, hvorledes han vil sikre den nordiske pasunion i det tilfælde, at danskerne stemmer ja til Amsterdamtraktaten, mens det samtidigt viser sig umuligt at opnå en aftale mellem Norge/Island og Schengenlandene?

Svar (17/11-97):

I henhold til artikel 6 i Amsterdamtraktatens protokol om integration af Schengenreglerne i Den Europæiske Union deltager Island og Norge som associeret i gennemførelsen af den videre udvikling af Schengenreglerne på grundlag af den aftale, der blev undertegnet i Luxembourg den 19. december 1996. Relevante procedurer for det videre samarbejde skal fastlægges i en aftale, som Rådet indgår med Island og Norge. Ifølge den tilknyttede erklæring nr. 47 er parterne i Amsterdamtraktaten enige om at tage alle

nødvendige skridt til, at aftalen kan træde i kraft på samme dato som Amsterdamtraktaten.

På grundlag af nordisk sammenhold og god politisk forståelse i Schengenlandene for betydningen af Den nordiske Pasunion blev der indgået en samarbejdsaftale mellem Island og Norge på den ene side og Schengenlandene på den anden side i 1996. De drøftelser i EU, som netop er indledt, om en samarbejdsaftale med Island og Norge giver ikke anledning til at betvivle, at en for alle parter tilfredsstillende aftale vil kunne nås, jfr. den ovenfor nævnte erklæring fra parterne i Amsterdamtraktaten. Den nordiske enighed om at arbejde for bevarelsen af Den nordiske Pasunion er bekræftet ved mange lejligheder, senest den 11. november i Helsingfors.

Jeg betragter derfor den af spørgeren beskrevne situation som ikke blot hypotetisk, men også urealistisk.⁸⁴

(Folketingets forhandlinger 1997-98, 1. samling side 1691)

Spørgsmål nr. 18 på L 1

Spørgsmål (6/4-98):

Kan vi opretholde den nordiske pasunion efter Amsterdamtraktaten?

Svar (14/4-98):

Den nordiske Pasunion kan opretholdes - også når Amsterdamtraktaten er trådt i kraft. De nordiske statsministre og andre ministre har gentagne gange bekræftet, at bevarelsen af Den nordiske Pasunion tillægges overordentlig stor betydning. Det er forudset, at deltagelse i Schengensamarbejdet - også efter integrationen i EU - iværksættes på samme tid for alle 5 nordiske lande. Det ventes at ske i løbet af år 2000.

Amsterdamtraktaten tager hensyn til Den nordiske Pasunion. Det fremgår således af Amsterdamtraktaten (Schengenprotokollen), at der skal indgås en aftale med Island og Norge på grundlag af disse landes nuværende samarbejdsaftaler i forhold til Schengenlandene. Der er allerede indledt forhandlinger med henblik på at få færdiggjort sådanne aftaler, der skal træde i kraft samtidig med Amsterdamtraktatens ikrafttræden. Danmark arbejder aktivt sammen med de

⁸⁴ Vedrørende henvisningen til Helsingfors sigtes der her til et møde i Nordisk Råd i Helsingfors.